

Перелік використаних джерел

1. http://www.zp.ukrstat.gov.ua/images/stories/2.4.6_vprov_inn_na_prompredp_14_150615.pdf.
2. <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/903/36.pdf?sequence=1>.
3. http://www.zp.ukrstat.gov.ua/images/stories/2.4.5_dgerela_finansuv_14_150615.pdf.
4. Антонюк Д. А. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку промислового регіону (на прикладі Запорізької області) [Електронний ресурс] / Д. А. Антонюк, К. І. Антонюк // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2012. – Режим доступу :http://economy.kpi.ua/files/files/68_kpi_2012.doc.

Беззубко Лариса Володимирівна,
доктор наук з державного управління, професор,
Донбаська національна академія будівництва
і архітектури (м. Краматорськ)

ФІНАНСИ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД

Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [1] заклав основу для зміни у фінансовій системі місцевого самоврядування. Найбільш важливими статтями цього Закону для територіальних громад є декларація зобов'язання держави здійснювати фінансову підтримку об'єднаних громад шляхом надання їм коштів на формування інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку такої територіальної громади. Це положення стимулюють громади до об'єднання через механізм переходу бюджетів об'єднаних громад на прями міжбюджетні відносини з державним бюджетом.

Існуючі основні джерела наповнення бюджету невеличких громад можливо проаналізувати на прикладі бюджету м. Боярка. Загальна площа Боярки складає 11,22 км², населення – 35,9 тисяч осіб (2014 р.).

Слід зазначити, що найбільшим джерелом формування власних та закріплених доходів міського бюджету є податок з доходів фізичних осіб, на долю якого припадає до 80% доходів загального фонду. Інші джерела надходжень до місцевого бюджету наведені у табл.

Таблиця – Основні джерела наповнення доходної частини бюджету м. Боярка

Джерела наповнення бюджету	Загальна вага у доходах, %
єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва	23
Надходження від сплати торгового патенту	9
Податки на землю	5
місцеві податки і збори (податок з реклами, ринковий збір, комунальний податок, збір за надання дозволу на розміщення об'єктів торгівлі)	3
податок з доходів фізичних осіб	80

Найбільшу частку видатків (47% від суми видатків загального фонду) становлять кошти, що передаються до районного бюджету. Слід зазначити, що доходи бюджету міста, які залишаються після вилучень до районного бюджету, не може задовольнити потреби нормального функціонування та розвитку міста. Об'єкти охорони здоров'я, освіти фінансуються з бюджетів вищих рівнів.

При здійсненні реформування і децентралізації влади у бюджетах об'єднаних громад залишатиметься 60 % ПДФО. Передбачається, що Об'єднана громада одержує додаткові фінансові та майнові ресурси. Основні з них:

Бюджет об'єднаної громади отримає такі ресурси:

1. Податки: 100% єдиного податку; 100% податку на майно (нерухомість, транспорт); 100% податку на прибуток підприємств комунальної форми власності; 60% податку на доходи фізичних осіб; 25% екологічного податку; 5% акцизного податку з реалізації підакцизних товарів.

2. Збори: державне мито, туристичний збір, плата за надання адміністративних послуг, збір за місця паркування авто, орендна плата за користування водними об'єктами, рентна плата за користування надрами, орендна плата за користування комунальним майном, плата за ліцензії та сертифікати, 80% від доходів підприємств, що утримуються за рахунок громади, 75% коштів від відшкодування втрат лісового та сільського господарства, 50% стягнень за шкоду навколишньому середовищу, плата за надання місцевих гарантій. У перспективі органи місцевого самоврядування об'єднаних громад отримають виключні повноваження щодо розпоряджання, володіння і користування земельними ділянками в межах своєї юрисдикції (як у межах, так і за межами населених пунктів). Об'єднані громади переходять на прямі міжбюджетні відносини з Державним бюджетом (зараз прямі відносини мають лише області, райони, міста обласного значення).

Здійснення процесів децентралізації вимагає укладання договорів про співпрацю між громадами, в яких буде передбачено спільне управління ресурсами, створення спільних комунальних структур для вирішення проблем жителів громад. Велике значення набуває в сучасних умовах здійснення соціально-економічного планування в об'єднаній громаді. Для ефективного територіального стратегічного планування потрібно наявність фахівців, спеціальних методичних рекомендацій. Допомогу в здійсненні територіального планування могли оказати агенції місцевого розвитку, спеціальні підрозділи регіональних органів влади. Слід також мати ефективний механізм контролю та моніторингу витрат отриманих фінансових ресурсів. Вони повинні мати цільову спрямованість у витрачаннях. окрема, Верховна Рада створила ефективний механізм добровільного об'єднання територіальних громад, на підтримку яких у бюджеті передбачено 1 мільярд гривень.

Перелік використаних джерел:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

2. Стратегічний план сталого розвитку міста Боярка на період до 2020 року. – Боярка, 2015. – 56 с.